

Datum 1 juli 2016
Onderwerp Reactie op consultatie Besluit breed moratorium

Geachte mevrouw Klijnsma, geachte heer Van der Steur,

Naar aanleiding van het concept Besluit breed moratorium (Bbm) en de daarbij horende toelichting en naar aanleiding van de expertmeeting van 13 juni 2016 bericht ik u als volgt.

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van uw conceptbesluit. Hoewel ik begrijp dat een breed moratorium zinvol kan zijn om een schuldenaar de kans te geven zijn of haar zaken op orde te krijgen voorzie ik problemen vooral in het geval er sprake is van een alimentatieverplichting.

1. De beslagvrije voet en de alimentatieverplichting

U geeft aan dat de afkoelingsperiode vorderingen omvat die zijn ontstaan voor de uitspraak tot afkondiging van een breed moratorium. Op de schuldenaar rust gedurende de afkoelingsperiode de verplichting om geen nieuwe schulden te maken. Uit de toelichting onder 2.2 (Budgettaire en uitvoeringstechnische gevolgen) blijkt dat de schuldenaar tijdens de afkoelingsperiode een inkomen ter hoogte van de voor hem of haar geldende beslagvrije voet behoudt. Van dit bedrag zal het echter niet mogelijk zijn de kinder- en/of partneralimentatieverplichting te blijven voldoen.

De vraag rijst nu of bovenstaande inhoudt dat voor een schuldenaar met een alimentatieverplichting (los van het feit of er reeds een achterstand in de alimentatiebetaling is) geldt dat een verzoek tot een afkoelingsperiode te allen tijde moet worden afgewezen? Vooraf is immers reeds duidelijk dat de schuldenaar de uit de schuldhulpverlening voortvloeiende (alimentatie)verplichtingen zoals beschreven in artikel 3 lid 1 sub a Bbm niet naar behoren zal kunnen nakomen.

In het geval het verzoek tot de afkoelingsperiode ondanks de alimentatieverplichting niet wordt afgewezen, dient het LBIO te verzoeken de afkoelingsperiode te beëindigen. Het LBIO dient dan het college van burgemeester en wethouders telkens te vragen daartoe een verzoek bij de rechter in te dienen. Dit geldt dan als een verzoek om tussentijdse beëindiging van de afkoelingsperiode omdat er bovenmatige nieuwe schulden ontstaan op grond van artikel 6 lid 2 sub d Bbm. Uit alleen een bedrag ter hoogte van de beslagvrije voet is het immers niet mogelijk de alimentatie te blijven betalen.

Naar mijn mening is het voorgaande een ongewenst en onbedoeld effect van een afkoelingsperiode voor schuldenaren met een alimentatieverplichting. Juist mensen die gescheiden zijn of waarbij er sprake is van een verbroken relatie waaruit kinderen zijn geboren hebben een verhoogde kans op problematische schulden.

Bovenstaand probleem is tijdens de expertmeeting van 13 juni 2016 en daarna telefonisch op 27 juni 2016 met een beleidsmedewerker van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besproken. Aangegeven werd dat de schuldenaar in een dergelijk geval om nihilstelling dan wel verlaging van de alimentatie kan verzoeken. Wat betreft dit punt wil ik erop wijzen dat een dergelijke procedure geruime tijd in beslag kan nemen waardoor de schuldenaar maandenlang niet in aanmerking komt voor de afkoelingsperiode.

Voorstel

Om voornoemd probleem op te lossen ligt het veel meer voor de hand de beslagvrije voet te verhogen met de alimentatieverplichting. Met een dergelijke verhoging van de beslagvrije voet wordt voorkomen dat alimentatiegerechtigden door het niet ontvangen van alimentatie zelf in de schulden komen.

2. Alimentatievordering tijdens afkoelingsperiode

Conform artikel 10 lid 1 en 3 Bbm mogen er geen invorderingsmaatregelen worden genomen tijdens de afkoelingsperiode.

Indien het LBIO een verzoek tot overname van de inning van de alimentatiegerechtigde ontvangt omdat er een achterstand in de betalingen is ontstaan, wordt de alimentatieplichtige altijd eerst de kans gegeven de alimentatie rechtstreeks aan de alimentatiegerechtigde te betalen. Voldoet hij of zij hieraan dan

wordt de zaak gesloten en worden er geen opslagkosten in rekening gebracht. Wordt de alimentatiebijdrage niet betaald, dan neemt het LBIO de inning over en worden er opslagkosten in rekening gebracht. De opslag bedraagt 15% op de achterstand en de maandelijks te betalen bijdrage¹ De inning door het LBIO wordt pas beëindigd nadat de alimentatie tenminste 6 maanden regelmatig aan het LBIO is betaald waarbij de achterstand dan geheel aangezuiverd moet zijn en alle kosten voldaan moeten zijn.²³

Uit het besluit en de toelichting tijdens de expertmeeting van 13 juni 2016 en het gesprek met de beleidsmedewerker van 27 juni 2016 werd niet duidelijk of het LBIO de schuldenaar wel of niet kan benaderen tijdens de afkoelingsperiode. Het wel kunnen benaderen is in belang van de alimentatiegerechtigde ouder en de kinderen, kinderalimentatie is immers bestemd voor de opvoeding van de kinderen. Alleen als de alimentatieplichtige wordt benaderd kan worden voorkomen dat de alimentatiebetaling nog langer uitblijft ten nadele van de kinderen. Ook kan op deze wijze worden voorkomen dat opslagkosten moeten worden betaald. Indien het benaderen van de alimentatieplichtige/schuldenaar niet toegestaan is, zal het LBIO steeds moeten verzoeken om de afkoelingsperiode te beëindigen zonder dat de schuldenaar hier iets van weet. In het geval de afkoelingsperiode niet wordt beëindigd dan wordt de schuldenaar na de afkoelingsperiode aangeschreven voor de inmiddels verder opgelopen achterstand inzake de alimentatie. De kans dat dit bedrag dan nog betaald kan worden is zeer klein waardoor de schuldenaar geconfronteerd wordt met de opslagkosten over de achterstand, maar ook over de lopende bijdrage.

Voorstel

Naar mijn mening is het zowel in het belang van de kinderen als van de schuldenaar dat hij ook tijdens de afkoelingsperiode kennisneemt van de werkwijze van het LBIO. Hiermee kunnen immers de opslagkosten van 15% bespaard worden. Om die reden stel ik voor dat het LBIO bevoegd blijft om de schuldenaar de belangrijkste eerste aanschrijving te verzenden.

¹ Artikel 1:408 lid 3 BW jo. artikel 1 lid 1 van het Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties en partneralimentaties (17 november 1993, gewijzigd bij besluit van 18 juli 2009).

² Artikel 1:408 lid 6 BW.

³ De termijn van 6 maanden wordt steeds verdubbeld indien een voorafgaande termijn van invordering ook op verzoek van de alimentatiegerechtigde was aangevangen.

Overigens zal dit probleem zich niet vaak voordoen als ervoor gekozen wordt de beslagvrije voet te verhogen met de alimentatieverplichting zoals ik voorstel op pagina 2.

3. Verzoek tot beëindiging van de afkoelingsperiode

Conform artikel 6 lid 2 Bbm *kan* het college de rechtbank verzoeken om tussentijdse beëindiging van de afkoelingsperiode in bepaalde gevallen. Nu het een verzoekschriftprocedure betreft, houdt dit in dat het college opnieuw griffiekosten zal moeten betalen. Het LBIO vreest dat het college hier terughoudend mee om zal gaan. In het geval de afkoelingsperiode nog maar 2 of 3 maanden duurt, lijkt het me gezien de griffiekosten begrijpelijk dat het college een dergelijk verzoek niet in zal dienen indien de alimentatie niet betaald wordt.

Om die reden wil ik u ter overweging geven hier niet een aparte verzoekschriftprocedure van te maken maar het mogelijk te maken dat het college bij de rechtbank kan melden dat de afkoelingsperiode beëindigd dient te worden zonder dat hiervoor opnieuw griffiekosten betaald hoeven te worden.

4. Bekendmaking afkoelingsperiode

De beschikking tot vaststelling of tussentijdse beëindiging van de afkoelingsperiode wordt bekendgemaakt in de Staatscourant. Het LBIO verzoekt u in overweging te nemen om de schuldenaar en/of de schuldhulpverlener te verplichten de schuldeisers in te lichten over de afkoelingsperiode om zo te voorkomen dat er door onbekendheid met het besluit toch invorderingsmaatregelen worden getroffen. Een andere optie zou een register zijn op rechtspraak.nl zoals die nu ook bestaan voor WSNP, faillissement, curatele en bewind.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Mr. drs. N. Vels

Adviseur Financieel beleid en analyse/Project Manager LBIO